Cuntas Leithreasa 2016

Vóta 32

Poist, Fiontar agus Nuálaíocht

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 32, ceanglaítear orm an Cuntas Leithreasa don Vóta a ullmhú agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais sin, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an méid a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2016 le haghaidh thuarastail agus chostais Oifig an Aire Post, Fiontar agus Nuálaíochta, lena n-áirítear seirbhísí áirithe atá á riar ag an Oifig sin, chun fóirdheontais agus deontais áirithe a íoc agus chun deontais áirithe faoi scéimeanna airgead teoranta a íoc.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna:

(a) arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2016, lena n-áirítear an méid a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí i gcabhair um chaiteachas i gcomhair na bliana, agus

(b) rinneadh soláthar do sheirbhísí soláthair chaipitil i 2016 ó leithreasuithe neamhchaite 2015, faoi na socruithe iarchurtha géilliúna a bunaíodh ag Alt 91 den Acht Airgeadais 2004.

Dlitear barrachas €8 milliún a ghéilleadh don Státchiste.

Tá an Ráiteas faoi Bheartais agus Prionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6 mar chuid den chuntas.

Ráiteas faoi Bheartais agus Prionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chuntasaíochta chaighdeánacha maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh chun feidhme agus an cuntas á ullmhú.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras um rialú inmheánach airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann an Roinn córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú.

Comhlíontar an fhreagracht sin i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs na ndualgais eile atá orm mar Ard-Rúnaí. Ina theannta sin, ní féidir leis an gcóras um rialú inmheánach airgeadais ach dearbhú réasúnta, agus ní dearbhú iomlán, a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta agus go dtaifeadtar go cuí iad, agus go ndéantar aon earráidí nó mírialtachtaí ábhartha a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas um rialuithe inmheánacha airgeadais a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Dearbhú maidir le Seirbhísí Comhroinnte

Is é an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte a chuireann an fheidhm acmhainní daonna ar fáil ar bhonn seirbhísí comhroinnte (Vóta 18). Tá an tOifigeach Cuntasaíochta do Vóta 18 freagrach as feidhmiú na rialuithe laistigh de na Lárionaid um Sheirbhísí Comhroinnte.

Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam maidir le ceanglais an Chomhaontaithe um Bainistíocht Seirbhísí atá ann idir an Roinn seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte le haghaidh seirbhísí comhroinnte acmhainní daonna a sholáthar.

Bím ag brath ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta Vóta 18 go bhfeidhmítear na rialuithe cuí agus seirbhísí comhroinnte á gcur ar fáil don Roinn seo.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil na gnéithe seo a leanas mar chuid di:

- sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal bainistíochta, agus cuntasacht chomhfhreagrach ag gabháil leo
- bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal mar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais
- bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla le haghaidh teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus le haghaidh gníomhaíocht cheartaitheach chuí a chinntiú
- is ann do Choiste Iniúchóireachta a bhfuil sé de dhualgas air comhairle a thabhairt dom maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí i ndáil leis an gcóras um rialú inmheánach airgeadais.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus um thuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear leithscaradh dualgais agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe, gurb ann dóibh seo a leanas

- Córas buiséadaithe cuí lena ngabhann buiséad bliantúil a choinnítear faoi athbhreithniú ag an lucht ardbhainistíochta.
- Athbhreithnithe rialta ag an lucht ardbhainistíochta ina gcuirtear feidhmíocht airgeadais i gcomparáid leis an bhfeidhmíocht thuartha.
- Córas bainistíochta riosca atá i bhfeidhm laistigh den Roinn.
- Córais atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú.
- Treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal.
- Cinntíonn an Roinn go gcuirtear béim chuí ar dhea-chleachtas agus nithe á gceannach agus go mbíonn nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíontar na treoirlínte ábhartha ar fad. Chloígh an Roinn go hiomlán leis na treoirlínte ach amháin i gcás seacht gconradh dar luach iomlán €431,399. Liostaíodh iad sin i mo thuairisceán bliantúil i ndáil le Ciorclán 40/2002. Coinníodh cúig cinn de na conarthaí sin i bhfeidhm ar feitheamh creatchomhaontuithe láraithe a bheith tugtha chun críche ag an Oifig um Sholáthar Rialtais. Coinníodh conradh le haghaidh seirbhísí dlí i bhfeidhm mar go raibh moill ann ar an bpróiseas tairisceana. Eisíodh an tairiscint ina dhiaidh sin i mí na Samhna 2016 agus na conarthaí bronnta ar chomhlachtaí rafara i Mí Feabhra 2017.. Coinníodh conradh eile i bhfeidhm mar go raibh moill ann ar bhaill foirne a athlonnú chuig áitreabh nua agus ní raibh sé indéanta an soláthraí seirbhíse a athrú dá bharr sin. Rinneadh an t-athlonnú sin i mí na Samhna 2016 agus tá sé beartaithe próiseas iomaíoch soláthair a reáchtáil le linn na bliana 2017.

Rioscaí suntasacha airgeadais

Is féidir liom a dheimhniú gur athbhreithnigh mé clár rioscaí ardleibhéil na Roinne agus na rialuithe comhfhreagracha atá i bhfeidhm chun na rioscaí a sainaithníodh a mhaolú.

Iniúchadh Inmheánach agus Coiste Iniúchóireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánaigh ag an Roinn a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Cuireadh isteach ar na hacmhainní a bhí ar fáil ag an Aonad Iniúchta Inmheánaigh i 2016 ós rud é go raibh folúntas ann don phost mar Cheannasaí an Aonaid Inmheánaigh. Mar chuid d´iarracht chun iarmhairt an fholúntais seo a mhaolú, seachfhoinsíodh roinnt iniúchtaí le linn na bliana. Ina theannta sin, i 2017 sannadh cuntasóir gairmiúil ó áit eile sa Roinn ar bhonn sealadach chun cabhrú leis an Aonad. I dtaca le líonadh an phoist mar Cheannasaí Iniúchta Inmheánaigh, tá an Roinn tar éis a bheith ag déanamh teagmháil ghníomhach leis an tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí (SCP) agus táthar ag súil leis go gceapfar iarrthóir atá cáilithe go cuí don phost seo go luath. Tá tionchar ag anailís na rioscaí airgeadais a bhfuil an Roinn neamhchosanta orthu ar obair an iniúchta inmheánaigh, agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé mar aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn leanúnach thar thréimhse réasúnta. Déantar athbhreithniú ar an bhfeidhm iniúchta inmheánaigh agamsa agus ag an gCoiste Iniúchta ó am go chéile. Tá gnáthaimh curtha i bhfeidhm agam chun cinntiú go ndéantar obair leantach i dtaca le tuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaí.

Dr Orlaigh Quinn
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta

1 Meán Fómhair 2017

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil lena cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 32 Poist, Fiontar agus Nuálaíocht

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntasleithreasa do Vóta 32 Post, Fiontar agus Nuálaíochta don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016 faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a fhorordaiodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasaíochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntaisleithreasa

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntasleithreasa a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntaisleithreasa gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntaisleithreasa, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntasleithreasa.

Scóip an iniúchta

Áirítear mar chuid d'iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus do rialtacht na n-idirbheart airgeadais atá san áireamh sa chuntas chomh maith le measúnú i dtaca leis an gceist ar cloíodh le forálacha cuntasaíochta *Ghnáthaimh Airgeadais Phoiblí* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntasleithreasa saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntasleithreasa.

Tuairim faoin gcuntasleithreasa

I mo thuairimse, léiríonn an cuntasleithreasa go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 32 Post, Fiontar agus Nuálaíochta don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh taifid chuntasaíochta leordhóthanacha ag an An Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta. Réitíonn an cuntasleithreasa leis na taifid chuntasaíochta.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

25 Meán Fómhair 2017

Vóta 32 Poist, Fiontar agus Nuálaíocht
Cuntas Leithreasa 2016

				2016	2015
		Soláthar meastacháin		**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**
Caiteachas clár					
A	Poist agus Forbairt Fiontar				
	Bunaidh	384,485			
	Forlíontach	(5,981)			
	Géilleadh iarchurtha	10,000	388,504	389,680	379,379
B	Nuálaíocht				
	Bunaidh	333,130			
	Forlíontach	48,349	381,479	381,126	382,633
C	Rialáil				
	Bunaidh	82,858			
	Forlíontach	(7,368)	75,490	72,153	72,833
	Ollchaiteachas				
			845,473	**842,959**	**834,845**
	Bain as				
D	**Leithreasaí i gcabhair**		**47,148**	**52,680**	**51,925**
	Glanchaiteachas				
	Bunaidh	753,325			
	Forlíontach	35,000			
	Géilleadh iarchurtha	10,000			
			798,325	**790,279**	**782,920**

Barrachas lena ghéilleadh

Dlitear barrachas an mhéid a soláthraíodh le hais an ghlanmhéid a ghéilleadh don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais 2004, féadfar aon leithreasaí nach bhfuil caite le haghaidh seirbhísí soláthair chaipitiúil a thabhairt ar aghaidh lena gcaitheamh sa bhliain dár gcionn.

	2016	2015
	€	**€**
Barrachas	8,045,508	27,492,889
Géilleadh iarchurtha	—	(10,000,000)
Barrachas lena ghéilleadh	8,045,508	17,492,889

Anailís ar chaiteachas riaracháin

		2016		2015
		Soláthar meastacháin	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
i	Tuarastail, pá agus liúntais	24,523	22,949	24,196
ii	Taisteal agus cothabháil	686	771	424
iii	Foghlaim agus forbairt agus costais theagmhasacha	1,096	968	828
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	587	296	450
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF	3,959	4,000	3,090
vi	Costais ar áitreabh oifige	1,750	800	1,271
vii	Seirbhísí comhairliúcháin agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar bheartais	1,210	468	936
viii	Acmhainní fógraíochta agus faisnéise	581	169	391
		34,392	30,421	31,586

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2016

		2016	2015
	€000	**€000**	**€000**
Costas clár		812,538	803,259
Pá		22,949	24,196
Neamhphá		7,472	7,390
Ollchaiteachas		**842,959**	**834,845**
Bain as			
Leithreasaí i gcabhair		**52,680**	**51,925**
Glanchaiteachas		**790,279**	**782,920**
Athraithe ar shócmhainní caipitil			
Ceannacháin - airgead tirim	(1,136)		
Dímheas	1,860		
Caillteanas ar Dhiúscairtí	1		
		725	1,067
Athraithe ar shócmhainní atá á bhforbairt			
Íocaíochtaí airgid thirim		(467)	(1,126)
Athraithe ar ghlansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(1,465)		
Méadú ar stoc	(12)		
		(1,477)	1,322
Caiteachas díreach		**789,060**	**784,183**
Caiteachas a iompraíodh áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (caiteachas airgid thirim) (nóta 1.1)		23,715	22,694
Measchíosanna (caiteachas neamhairgid thirim) (nóta 1.2)		2,580	1,947
Glanchostas clár		**815,355**	**808,824**

1.1 Glanchaiteachas ar Sheirbhísí Gaolmhara

Tá glanmhéid an chaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na méideanna seo a leanas a iompraíodh áit eile i ndáil le Vóta 32.

		2016	2015
		€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	e	91	144
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	e	16,021	16,056
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	e	7,291	6,158
An Príomh-Chiste - pinsin Airí	e	312	336
		23,715	22,694

Tugann ‘e’ luach measta nó costas cionroinnte le fios.

1.2 Measchíos

Baineann an figiúr barúlach cíosa le dhá réadmhaoin atá i seilbh an Stáit agus atá áitithe ag an Roinn. Tiomsaíodh é ag Oifig na nOibreacha Poiblí bunaithe ar phraghsanna reatha margaidh do chíos.

2 An Clár Comhardaithe amhail an 31 Nollaig 2016

	Nóta	2016 €000	2015 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	6,830	7,149
Sócmhainní caipitil atá á bhforbairt	2.3	138	43
		6,968	**7,192**
Sócmhainní Reatha			
Banc agus airgead tirim	2.4	2,985	14,294
Stoic	2.5	209	197
Réamhíocaíochtaí	2.6	2,932	922
Ioncam fabhraithe		951	1,003
Iarmhéideanna eile dochair	2.7	578	1,094
Sócmhainní reatha iomlána		**7,655**	**17,510**
Lúide dliteanais reatha			
Costais fhabhraithe		718	446
Ioncam iarchurtha		2,057	1,802
Iarmhéideanna eile sochair	2.8	2,691	2,388
Glandliteanas don Státchiste	2.9	872	13,000
Dliteanais reatha iomlána		**6,338**	**17,636**
Glansócmhainní/(glandliteanais) reatha		**1,317**	**(126)**
Glansócmhainní		**8,285**	**7,066**
Ionadaithe ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.1	**8,285**	**7,066**

2.1 Cuntas Maoinithe Stáit	**Nóta**		**2016**	**2015**
		€000	**€000**	**€000**
Iarmhéid ag an 1 Eanáir			7,066	8,312
Eisíocaíochtaí ón Vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	798,325		
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	—		
Barrachas lena ghéilleadh	Cuntas	(8,046)		
Glanvóta			790,279	782,920
Glansócmhainní a aistríodh ón gCoimisiún um Chaidreamh Oibreachais			—	17
Caiteachas (caiteachas airgid thirim) a iompraíodh áit eile	1		23,715	22,694
Caiteachas neamhairgid thirim - measchíos	1		2,580	1,947
Glanchostas clár	1		(815,355)	(808,824)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig			**8,285**	**7,066**

2.2 Sócmhainní Caipitil

	Trealamh oifige agus TF	Troscán agus feistis	Iomlán
	€000	€000	€000
Ollsócmhainní			
Costas nó luacháil ag an 1 Eanáir 2016	36,905	5,473	42,378
Athrangú	(12)	12	—
Breiseanna	1,380	162	1,542
Diúscairtí	(294)	(38)	(332)
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2016	37,979	5,609	43,588
Dímheas carntha			
Iarmhéid tosaigh ag an 1 Eanáir 2016	29,963	5,266	35,229
Athrangú	(12)	12	—
Dímheas don bhliain	1,794	66	1,860
Dímheas ar dhiúscairtí	(293)	(38)	(331)
Dímheas carnach ag an 31 Nollaig 2016	31,452	5,306	36,758
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2016	**6,527**	**303**	**6,830**
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2015	**6,942**	**207**	**7,149**

2.3 Sócmhainní Caipitil atá á bhForbairt

	Feidhmchláir inmheánacha
	€000
Méideanna a tugadh ar aghaidh ag an 1 Eanáir 2016	43
Íocaíochtaí airgid thirim sa bhliain [a]	507
Nithe a cuireadh in úsáid sa bhliain	(412)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig 2016	138

[a] Tá san áireamh ann maoiniú AE ar luach €40,272 a úsáideadh chun sócmhainní TFC a fháil do thionscadail Chiste Chomhair Paitinní.

2.4 Banc agus Airgead Tirim	**2016**	**2015**
ag an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Iarmhéideanna an Phámháistir Ghinearálta	2,985	14,293
Iarmhéid cuntas bainc thráchtála	—	1
	2,985	14,294

2.5 Stoic	**2016**	**2015**
ag an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Páipéarachas	151	137
Soláthairtí TF	48	43
Ábhair ghlantóireachta	10	17
	209	197

2.6 Réamhíocaíochtaí	**2016**	**2015**
	€000	**€000**
Réamhíocaíochtaí ag an 31 Nollaig*	2,932	922

*Áirítear leis na réamhíocaíochtaí €2.9 milliún ag an 31 Nollaig 2016 airleacan €1.8 milliún arbh ionann é agus an ranníocaíocht ón Stát leis an Eagraíocht Dhomhanda Trádála don bhliain 2017.

2.7 Iarmhéideanna Eile Dochair		**2016**	**2015**
ag an 31 Nollaig		**€000**	**€000**
Réamhíocaíochtaí le hOifig na nOibreacha Poiblí		166	105
Iarmhéideanna ilghnéitheacha dochair		307	631
Caiteachas in-aisghabhála:			
Taisteal	37		
Seirbhísí comhroinnte	68		
		105	358
		578	1,094

2.8 Iarmhéideanna Eile Sochair	**2016**	**2015**
ag an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Méideanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	24	56
Árachas Sóisialach Pá-Choibhneasa	60	60
Cáin Shiarchoinneálach Seirbhísí Gairmiúla	103	—
Cáin Bhreisluacha ar cheannacháin laistigh den Aontas Eorpach	37	—
	224	116
Iarmhéideanna ilghnéitheacha sochair*	2,467	2,272
	2,691	2,388

*Cuimsíonn iarmhéideanna ilghnéitheacha sochair na nithe seo a leanas: i) sciar na dtáillí athnuachana paitinní dar luach €1.4 milliún, rud is iníoctha le hOifig Eorpach na bPaitinní; ii) tuarastail in-aisghabhála - €0.4 milliún; iii) an Clár Comhair Paitinní - €0.3 milliún; iv) dliteanas pinsin na bhfostóirí - €0.3 milliún; agus v) iarmhéideanna ilghnéitheacha eile.

2.9 Glandliteanas don Státchiste	**2016**	**2015**
ag an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Barrachas lena ghéilleadh	8,046	17,492
Géilleadh iarchurtha	—	10,000
Deontas Státchiste neamhtharraingthe	(7,174)	(14,492)
Glandliteanas don Státchiste	872	13,000
Ionadaithe ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	2,985	14,294
Iarmhéideanna eile dochair	578	1,094
	3,563	15,388
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(224)	(116)
Iarmhéideanna eile sochair	(2,467)	(2,272)
	(2,691)	(2,388)
	872	13,000

2.10 Ceangaltais	**2016**	**2015**
ag an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
(a) Ceangaltais Dhomhanda		
Ceannach earraí agus seirbhísí	2,001	1,717
Cláir dheontais [a]	1,515,146	1,427,488
Iomlán na gceangaltas a bhí infhorfheidhmithe le dlí	1,517,147	1,429,205

[a] Áirítear leis an bhfigiúr seo ceangaltais a chisteofar ón ioncam acmhainne arna ghiniúint ag comhlachtaí Stáit a thagann faoi choimirce na Roinne.

b) Mórcheangaltais Chaipitil

Tá deontais chaipitil lena mbaineann caiteachas iomlán ar fiú €6.35 milliún nó níos mó é léirithe ar leithligh i dtábla na mórcheangaltas caipitil.

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2015 [a]	Caiteachas sa bhliain 2016	Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin	Iomlán an chaiteachais mheasta thar shaolré an tionscadail 2016	Iomlán an chaiteachais mheasta thar shaolré an tionscadail 2015 [a]
	€000	€000	€000	€000	€000
GFT Éireann	61,400	19,000	99,000	179,400	148,400
Fiontraíocht Éireann	250,259	58,235	203,232	511,726	439,113
An Clár um Fhorbairt Eolaíochta agus Teicneolaíochta	208,711	51,248	225,843	485,802	488,800
An Clár um Thaighde in Institiúidí Tríú Leibhéal (PRTLI)	124,669	20,638	26,188	171,495	171,495
INTERREG	—	—	21,000	21,000	—
	645,039	149,121	575,263	1,369,423	1,247,808

[a] Ní áirítear leis an bhfigiúr seo tionscadail a cuireadh i gcrích faoi dheireadh na bliana 2015.

Difríochtaí suntasacha

I gcás go bhfuil méadú/laghdú €500,000 tagtha ar chaiteachas clár idir na blianta 2015 agus 2016, tá an difríocht sin mínithe mar seo a leanas:

Ar bhonn an Tionscadail Aonair	Iomlán an chaiteachais mheasta 2016	Iomlán an chaiteachais mheasta 2015	Méadú/(laghdú) bliantúil
	€000	€000	€000
GFT Éireann	179,400	148,400	31,000

Baineann an méadú le trí dheontas nua a ceadaíodh sa bhliain 2016.

Fiontraíocht Éireann	511,726	439,113	72,613

Baineann an méadú le cúig thionscadal nua a tugadh isteach ar chostas iomlán €69 milliún agus leis an méadú €3.6 milliún a tháinig ar luach na gceangaltas tionscadail reatha.

An Clár um Fhorbairt Eolaíochta agus Teicneolaíochta	485,904	488,800	(2,896)

Baineann an laghdú le tionscadal amháin a meastar go mbeidh an costas a bheidh i gceist leis níos ísle ná a measadh ar dtús.

INTERREG	21,000	—	21,000

Thug an Roinn tiomantas i 2016 maidir le maoiniú ar luach €21 milliún i dtreo Chlár reatha INTERREG, a bheidh ar siúl go dtí 2022.

2.11 Dliteanais Aibithe

	2016	2015
	€000	€000
Meastachán ar dhliteanais aibithe nach raibh glanta ag deireadh na bliana	266	206

3 Caiteachas Clár de réir Fo-Mhírchinn

					2016	2015
			Soláthar meastacháin		Toradh	Toradh
			€000	€000	€000	€000
A	**Forbairt Post agus Fiontar**					
A.1	Riarachán – pá			8,339	7,886	8,158
A.2	Riarachán – neamhphá					
		Bunaidh	2,726			
		Forlíontach	(776)	1,950	1,940	2,188
A.3	Pinsin oidhreachta ghníomhaireachta			39,969	39,783	39,086
A.4	Idir-Thrádáil Éireann			7,465	7,560	7,840
A.5	GFT Éireann					
		Bunaidh	153,680			
		Forlíontach	(6,200)			
		Géilleadh iarchurtha	10,000	157,480	156,459	156,599
A.6	An tÚdarás um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann - deontas le haghaidh costais riaracháin agus costais ghinearálta			6,237	5,094	5,619
A.7	Fiontraíocht Éireann					
		Bunaidh	131,749			
		Forlíontach	(6,030)	125,719	127,954	126,928
A.8	Forbairt fiontar áitiúil					
		Bunaidh	28,931			
		Forlíontach	8	28,939	28,921	29,442
A.9	Scéim Shealadach um Ráthaíocht Pháirteach Chreidmheasa			500	377	245
A.10	Forbairt fiontar INTERREG					
		Bunaidh	2,770			
		Forlíontach	(2,770)	—	—	1,224
A.11	Síntiúis le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.			1,899	3,694	2,049
A.12	Coimisiúin, coistí agus fiosrúcháin speisialta			1	1	1
A.13	Costais dlí agus seirbhísí eile					
		Bunaidh	219			
		Forlíontach	(213)	6	11	—
A.14	Ciste Iasachta Mhicrea-Airgeadas Éireann					
		Bunaidh	—			
		Forlíontach	10,000	10,000	10,000	—
				388,504	389,680	379,379

Difríochtaí suntasacha

Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár A €1,176,000 níos mó ná a soláthraíodh (lenar áiríodh géilleadh iarchurtha agus cistiú breise faoin meastachán forlíontach). Sháraigh an caiteachas iarbhír an meastachán bunaidh faoi shuim €5.2 milliún. Tháinig formhór na ndifríochtaí i gcaiteachas astu seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Riarachán – neamhphá	786	Tríd is tríd, bhí an caiteachas neamhphá ar fud na dtrí chlár 24% níos lú ná a measadh. Bhí caiteachas ar Chlár A 29% níos lú ná an meastachán bunaidh. Tháinig an gannchaitheamh/na coigiltí is mó chun cinn sna réimsí seo a leanas: (i) caiteachas a bhain le baill foirne in dhá fhoirgneamh a athlonnú mar thoradh ar chinntí ó Oifig na nOibreacha Poiblí maidir le léasanna foirgnimh. Cuireadh an ghníomhaíocht sin siar go dtí an bhliain 2017; (ii) coigiltí a d'eascair as caiteachas laghdaithe litirphoist agus teileafónaíochta mar gheall ar dhul chun cinn teicneolaíochta sna réimsí sin; (iii) seirbhísí comhairleachta – coigiltí a d'eascair as tionscadail áirithe a chur in ord tosaíochta an athuair le linn na bliana agus as roinnt tionscadal ar cuireadh tús leo sa bhliain 2016 a bheith le críochnú sa bhliain 2017; agus (iv) fógraíocht – gearradh siar ar fheachtais feasachta agus cuireadh moill ar chinn eile.
An tÚdarás um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann - deontas le haghaidh costais riaracháin agus costais ghinearálta	1,143	Tháinig an gannchaitheamh astu seo a leanas: (i) gannchaitheamh €780,000 ar phinsin agus ar chnapshuimeanna pinsin toisc go raibh an líon daoine a chuaigh ar scor i bhfad níos lú ná a measadh mar gheall gur fadaíodh an 'tréimhse chairde' scoir ó mhí an Mheithimh 2016 go mí Aibreáin 2019; (ii) gannchaitheamh €300,000 ar phá mar gheall ar chostais phárolla a bheith níos ísle ná a measadh; agus (iii) gannchaitheamh €63,000 ar chaiteachas caipitil a d'eascair as teip sócmhainní áirithe a athsholáthar sa bhliain 2016 mar a beartaíodh ar dtús.
Scéim Shealadach um Ráthaíocht Pháirteach Chreidmheasa	123	Bhí an meastachán bunaithe ar uasmhéid €150,000,000 a bheith á iasachtú agus á ráthú faoin Scéim Ráthaíochta Creidmheasa. Chlúdaigh an meastachán an costas ar an Scéim a oibriú, mar aon le héilimh ag iasachtóirí rannpháirteacha ar an ráthaíocht 75%. Is iad seo a leanas na cúiseanna leis an ngannchaitheamh: (i) bhí glacadh leis an Scéim níos ísle ná a bhíothas ag súil leis, agus (ii) ní bhfuarthas ach líon réasúnta íseal éileamh ar an ráthaíocht faoi dheireadh na bliana.
Forbairt fiontar INTERREG	2,770	Géilleadh an leithdháileadh iomlán i bpróiseas meastacháin fhorlíontaigh na Roinne toisc go raibh moill shuntasach ann le linn na bliana 2016 ar Chlár reatha INTERREG a thosú, rud a bheidh ar siúl go dtí an bhliain 2022. Ceann de na cúiseanna leis an moill sin ba ea moilleanna riaracháin in Údarás Bainistíochta an Aontais Eorpaigh go luath sa bhliain. Ba é an phríomhchúis léi, áfach, ná an cinneadh a rinne an Ríocht Aontaithe i mí an Mheithimh chun imeacht ón Aontas Eorpach. D'fhág sé sin nach bhféadfaí aon cheangaltais a chomhaontú go dtí go réiteodh an lucht polaitíochta (in Éirinn, i dTuaisceart Éireann, sa Ríocht Aontaithe agus san Aontas Eorpach) ceangaltais fhadtéarmacha chistiúcháin don todhchaí. Ba ag deireadh na bliana 2016 a réitíodh an tsaincheist sin. Mar gheall air sin, níor caitheadh aon airgead agus níor tosaíodh aon tionscadail go dtí an bhliain 2017.

Cur síos	**Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000**	**Míniú**
Síntiúis le hEagraíochtaí Idirnáisiúnta	(1,795)	Tharla an tearc-chaitheamh ar an bhfo-cheannteideal seo go príomha mar gheall ar íocaíocht síntiús 2017 don Eagraíocht Dhomhanda Trádála, a raibh luach €1.8 milliún ag baint leis i Mí na Nollag 2016. Bhí an meastachán bunaithe ar íocaíocht síntiús 2016 amháin.
Costais dlí agus seirbhísí eile	208	I gcomhréir le bainistíocht stuama Vóta, is ceart cistiú teagmhasach éigin a chur ar leataobh i gcás go dtiocfadh aon chostais nach rabhthas ag súil leo chun cinn le linn na bliana airgeadais. Níor iompraíodh ach méid beag caiteachais theagmhasaigh sa bhliain 2016, áfach.
Ciste Iasachta Mhicrea-Airgeadas Éireann	(10,000)	Mar chuid den phróiseas meastacháin fhorlíontaigh, cuireadh cistiú €10,000,000 ar fáil do Mhicrea-Airgeadas Éireann chun iasachtaí neamhurraithe gnó ar fiú idir €2,000 agus €25,000 iad a sholáthar chun cabhrú le gnólachtaí nuathionscanta agus le leathnú gnólachtaí beaga seanbhunaithe. Soláthraíodh an maoiniú breise seo chun tacú le hobair leanúnach an Chiste do thréimhse bhreise 5 bliana.

					2016		2015
			Soláthar meastacháin		Toradh		Toradh
			€000	€000	€000		€000
B	**Nuálaíocht**						
B.1	Riarachán – pá			5,992	5,725		5,725
B.2	Riarachán – neamhphá						
		Bunaidh	2,562				
		Forlíontach	(450)	2,112	2,224		2,092
B.3	Oifig na bPaitinní			2,791	2,632		2,506
B.4	An Clár um Fhorbairt Eolaíochta agus Teicneolaíochta						
		Bunaidh	292,033				
		Forlíontach	27,000	319,033	318,998		297,706
B.5	An Clár um Thaighde in Institiúidí Tríú Leibhéal (PRTLI)						
		Bunaidh	10,377				
		Forlíontach	20,000	30,377	30,377		55,514
B.6	Síntiúis le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.						
		Bunaidh	19,173				
		Forlíontach	2,000	21,173	21,169		19,086
B.7	Coimisiúin, coistí agus fiosrúcháin speisialta			1	1		1
B.8	Costais dlí agus seirbhísí eile						
		Bunaidh	201				
		Forlíontach	(201)	—	—		3
				381,479	381,126		382,633

Difríochtaí suntasacha

Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár B €353,000 níos lú ná a soláthraíodh (lenar áiríodh cistiú breise faoi mheastachán forlíontach). Mar sin féin, sháraigh an caiteachas iarbhír an meastachán bunaidh faoi shuim €47.9 milliún. Tháinig formhór na ndifríochtaí i gcaiteachas astu seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Oifig na bPaitinní	159	Rinneadh soláthar €150,000 do chóras TFC a fhorbairt lena gcumasófaí iarratais ar Phaitinní agus ar Dheimhnithe Forlíontacha Cosanta a ríomhchomhdú. Cé go ndearnadh dul chun cinn ar an tionscadal seo le linn na bliana, níor iompraíodh aon chaiteachas ina leith.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
An Clár um Fhorbairt Eolaíochta agus Teicneolaíochta	(26,965)	Rinneadh an leithdháileadh bunaidh don fho-mhírcheann seo a mhéadú faoi €27,000,000 de bhun meastachán forlíontach. Úsáideadh na cistí breise chun deontais bhreise a íoc faoin nGlao ar Bhonneagar Taighde ó Fhondúireacht Eolaíochta Éireann. Cuireadh Céim I den chlár sin i gcrích sa bhliain 2015. Ba i mí Feabhra 2016 a thit an spriocdháta le haghaidh tairiscintí a chur isteach do Chéim II. Le linn Chéim II, iarradh tograí i ndáil le bonneagar taighde mórscála do chomhlachtaí taighde. Íocadh méid iomlán an mheastacháin fhorlíontaigh amach mar chuid den chaiteachas iomlán €47,400,000 faoin gclár sa bhliain 2016. Dámhadh 36 dheontas san iomlán chun tacú le heolaíocht na hÉireann i réimsí amhail ard-déantúsaíocht, soláthar drugaí, íomháú tríthoiseach, nanaitheicneolaíocht, líonraí amach anseo, mórshonraí, fuinneamh in-athnuaite, bia agus an comhshaol, agus sláinte ainmhithe agus sláinte an duine.
An Clár um Thaighde in Institiúidí Tríú Leibhéal (PRTLI)	(20,000)	Soláthraíodh suim ar luach €20,000,000 mar mheastachán forlíontach chun cláir CTITL a mhaoiniú. Tá Institiúidí Ardoideachais (IAO) ar bronnadh maoiniú orthu do thionscadail chaipitil faoi Thimthriall 5 CTITL á gcúiteamh go cúlghabhálach ó Vóta RPFN. Baineadh úsáid as leithdháileadh an mheastachán fhorlíontaigh chun suimeanna a íoc a bhí le híoc do IAO do thionscadail Thimthriall 5, lena n-áirítear IT Chorcaí, OCBÁC, ITBÁC, OÉG, OÉMN, OBÁCCT, COC, COBÁC, OL agus ARÉ.
Síntiúis le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.	(1,996)	Leithdháileadh suim bhreise €2,000,000 i leith ranníocaíocht na hÉireann le Gníomhaireacht Spáis na hEorpa le linn an phróisis mheastacháin fhorlíontaigh. Ba ar dhá chlár forbartha teicneolaíochta de chuid na Gníomhaireachta a leithdháileadh an ranníocaíocht bhreise. Tugadh cistiú €1,000,000 an ceann don Chlár Teicneolaíochta Tacaíochta Ginearálta agus don chlár um Ardtaighde i gCórais Teileachumarsáide. Chun leithdháileadh cothrom conarthaí a chinntiú ar fud na mballstát, feidhmíonn GES polasaí aisíoca gheografaigh. Ciallaíonn sin gur gá go mbeadh luach na gconarthaí a ghnóthaítear ag comhlachtaí a bhíonn ag feidhmiú i mballstát ar cóimhéid leis an leibhéal maoinithe a soláthraíodh ag an mBallstát sin do GES. Cheadaigh an maoiniú breise go raibh GES in ann roinnt conarthaí a bhronnadh ar thairiscintí rafara ó chomhlachtaí dúchasacha agus IDE atá lonnaithe in Éirinn.
Costais dlí agus seirbhísí eile	201	I gcomhréir le bainistíocht stuama Vóta, is ceart cistiú teagmhasach éigin a chur ar leataobh i gcás go dtiocfadh aon chostais nach rabhthas ag súil leo chun cinn le linn na bliana airgeadais. Níor iompraíodh ach méid beag caiteachais theagmhasaigh sa bhliain 2016, áfach.

				2016		2015
				Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
				€000	€000	€000
C	**Rialáil**					
C.1	Riarachán – pá			10,192	9,338	10,313
C.2	Riarachán – neamhphá					
		Bunaidh	4,581			
		Forlíontach	(1,058)	3,523	3,308	3,110
C.3	An Clár um Chaidreamh san Áit Oibre					
		Bunaidh	19,087			
		Forlíontach	(837)	18,250	18,050	17,009
C.4	Deontais le haghaidh seirbhísí oideachais agus comhairleoireachta ceardchumann – airgead teoranta			900	900	900
C.5	An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta - deontas le haghaidh costais riaracháin agus costais ghinearálta			17,544	17,884	18,217
C.6	Cónascthaí ceardchumann			80	—	—
C.7	Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach					
		Bunaidh	5,015			
		Forlíontach	(2,227)	2,788	2,728	3,073
C.8	An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí					
		Bunaidh	12,141			
		Forlíontach	(2,042)	10,099	9,181	9,124
C.9	An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta			224	83	203
C.10	Tacaíocht do thomhaltóirí			45	44	—
C.11	An Oifig um Chlárú Cuideachtaí agus Clárlann na gCara-Chumann - deontas le haghaidh costais riaracháin agus costais ghinearálta			7,318	6,664	7,244
C.12	Údarás Maoirseachta Iniúchóireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann					
		Bunaidh	2,395			
		Forlíontach	(432)	1,963	1,793	1,557
C.13	An Coimisiún um Pá Íseal			474	286	260
C.14	Síntiúis le heagraíochtaí idirnáisiúnta, etc.			1,557	1,536	1,555
C.15	Coimisiúin, coistí agus fiosrúcháin speisialta			220	92	50
C.16	Costais dlí agus seirbhísí eile					
		Bunaidh	1,085			
		Forlíontach	(772)	313	266	218
				75,490	72,153	72,833

Difríochtaí suntasacha
Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár C €3.3 milliún níos lú ná a soláthraíodh (lenar áiríodh laghdú ar chistiú trí mheastachán forlíontach). Bhí an caiteachas iarbhír €10.7 milliún níos lú ná an meastachán bunaidh. Tháinig formhór na ndifríochtaí i gcaiteachas astu seo a leanas:

Cur síos	**Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh**	**Míniú**
	€000	
Riarachán – neamhphá	1,273	Tríd is tríd, bhí an caiteachas neamhphá ar fud na dtrí chlár 24% níos lú ná a measadh. Bhí caiteachas ar Chlár C 28% níos lú ná an meastachán bunaidh. Tháinig an gannchaitheamh/na coigiltí is mó chun cinn sna réimsí seo a leanas: (i) caiteachas a bhain le baill foirne in dhá fhoirgneamh a athlonnú mar thoradh ar chinntí ó Oifig na nOibreacha Poiblí maidir le léasanna foirgnimh. Cuireadh an ghníomhaíocht sin siar go dtí an bhliain 2017; (ii) coigiltí a d'eascair as caiteachas laghdaithe litirphoist agus teileafónaíochta mar gheall ar dhul chun cinn teicneolaíochta sna réimsí sin; (iii) seirbhísí comhairleachta – coigiltí a d'eascair as tionscadail áirithe a chur in ord tosaíochta an athuair le linn na bliana agus as roinnt tionscadal ar cuireadh tús leo sa bhliain 2016 a bheith le críochnú sa bhliain 2017; agus (iv) fógraíocht – gearradh siar ar fheachtais feasachta agus cuireadh moill ar chinn eile.
An Clár um Chaidreamh san Áit Oibre	1,037	Tháinig an gannchaitheamh €1,060,000 ar phá astu seo a leanas: (i) an Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre: bhí gannchaitheamh €403,309 ann mar gheall go raibh an líon Oifigeach Breithniúcháin seachtrach i bhfad níos ísle ná a measadh agus mar gheall go raibh roinnt folúntas ann sa Choimisiún sa bhliain 2016 agus gur thóg sé tréimhse shuntasach air iad a líonadh; (ii) an Chúirt Oibreachais: bhí gannchaitheamh €506,749 ann mar gheall ar sholáthar a bheith déanta do phinsin agus d'aiscí a íoc le comhaltaí den Chúirt Oibreachais a bhí i dteideal dul ar scor sa bhliain 2016 ach a chinn gan déanamh amhlaidh – déantar soláthar teagmhasach gach bliain chun freastal ar scor de dheasca drochshláinte agus ar bhás le linn seirbhíse i measc comhaltaí den Chúirt Oibreachais – agus mar gheall ar an bpost mar Leaschathaoirleach a bheith folamh ó mhí Iúil 2016 i leith; (iii) an Binse Achomhairc Fostaíochta: bhí gannchaitheamh €150,374 ann mar gheall ar an laghdú ar ghníomhaíocht an Bhinse. Bhí laghdú ann ar an líon éileamh a rinneadh, ar an líon éisteachtaí a liostaíodh agus ar an líon foirne a bhí fostaithe. Ó bunaíodh an Coimisiún um Chaidreamh Oibreachais i mí Dheireadh Fómhair 2015, scoir an Binse Achomhairc Fostaíochta de ghlacadh le héilimh agus le hachomhairc sa bhliain 2016. Thosaigh sé ag díriú ar a chásanna oidhreachta. Ba é an costas a bhain le feistiú na Cúirte Oibreachais (idir chostais troscáin agus roinnt costas foirgníochta) ar a athlonnú chuig Teach Lansdún ba chúis leis an róchaitheamh €24,000 i gcaiteachas neamhphá. Níor cuireadh na costais sin san áireamh nuair a bhíothas i mbun idirbheartaíochta ar an mbuiséad neamhphá sa bhliain 2016. B'amhlaidh sin mar gurbh é tuiscint na Cúirte go nglanfadh Oifig na nOibreacha Poiblí an caiteachas sin.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach	2,287	Tháinig an gannchaitheamh €802,000 ar chaiteachas pá as an moill ar phoist nuacheadaithe agus folúntais a tháinig chun cinn sa bhliain 2015 agus sa bhliain 2016 a líonadh. Bhí an buiséad bunaithe ar 39 mball foirne. Dá ainneoin sin, b'ionann agus 31 bhall foirne an meánlíon ball foirne a bhí fostaithe ag Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach sa bhliain 2016. Baineann gné shuntasach den bhuiséad neamhphá le táillí réamh-mheasta dlí agus cuntasaíochta atá bainteach le cásanna cúirte atá á n-ullmhú agus atá os comhair na gcúirteanna. Ní féidir castacht, uainiú ná fad na n-imscrúduithe ná na n-éisteachtaí cúirte a réamh-mheas go beacht. Ní féidir cineál na mbreitheanna a thabharfaidh an chúirt sa deireadh a réamh-mheas go beacht ach oiread. Chuige sin, bhí an figiúr toraidh don bhliain 2016 €1,500,000 níos lú ná a leithdháileadh. B'amhlaidh sin mar nár tháinig costais fhéideartha dlí chun cinn sa bhliain.
An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí	2,960	Bhí gannchaitheamh pá €1,800,000 ann. Tháinig sé chun cinn go príomha mar gur éirigh roinnt ball foirne as, mar gur tugadh líon suntasach folúntas ar aghaidh ón mbliain 2015 agus mar gur tháinig folúntais bhreise chun cinn sa bhliain 2016. Sa bhliain 2016, b'ionann agus 106 bhall foirne an líon ball foirne a bhí ceadaithe don Choimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí. Dá ainneoin sin, b'ionann agus 84 bhall foirne an meánlíon ball foirne a bhí fostaithe. Bhí gannchaitheamh €1,100,000 ann ar chaiteachas neamhphá d'fheidhmeanna Státchiste agus d'fheidhmeanna Tobhaigh araon sa bhliain 2016. Feidhmeanna Státchiste: Cuireadh leithdháileadh buiséid ab fhiú €380,000 i leataobh chun íoc as na costais a bheadh bainteach leis an aistriú iarbhír chuig an áitreabh nua i dTeach Bloom, rud nár tharla sa bhliain 2016. Áiríodh na nithe seo a leanas le gannchaitheamh €200,000 i réimsí eile riaracháin: (i) comhairleacht: €100,000; (ii) Acmhainní Daonna agus Oiliúint: €50,000; agus (iii) taisteal agus cothabháil, páipéarachas oifige agus TF: €50,000. Feidhmeanna Tobhaigh: Tugadh barrachas maoinithe tobhaigh ab fhiú €162,000 ar aghaidh ón mbliain 2015. Baineadh úsáid as chun caiteachas a mhaoiniú sna míonna tosaigh den bhliain 2016. D'iarr an Banc Ceannais (a eisíonn sonraisc thobhaigh an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí chuig soláthraithe seirbhísí airgeadais agus a bhailíonn na tobhaigh gach bliain), d'iarr sé go dtabharfaí an próiseas tobhaigh ar aghaidh sa bhliain 2016. Mar thoradh air sin, bailíodh geall le gach ceann de thobhaigh an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí níos luaithe ná i mblianta roimhe. D'fhág sé nach raibh ar an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí cistí (thart ar €300,000) a tharraingt anuas sa dá mhí dheiridh den bhliain 2016. Bhí gannchaitheamh €213,000 ann freisin i roinnt réimsí ceannteidil bhuiséid riaracháin mar thoradh ar na nithe seo a leanas: (i) an mhoill ar an aistriú ionchais chuig Teach Bloom; (ii) laghduithe costais a d'eascair as conarthaí nua a ndeachthas isteach iontu sa bhliain; agus (iii) costais riaracháin atá bainteach le folúntais sa líon foirne (féach freisin an míniú faoi Nóta 4.1).

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta	141	Rinneadh soláthar do na costais a bheadh ag baint le dul ar scor fostaí ar leith sa bhliain 2016, rud a rabhthas ag súil leis. Níor tháinig na costais sin chun cinn mar nach ndeachaigh an fostaí ar scor.
An Oifig um Chlárú Cuideachtaí agus Clárlann na gCara-Chumann - deontas le haghaidh costais riaracháin agus costais ghinearálta	654	D'eascair an róchaitheamh €222,000 ar an mbuiséad pá as ragobair a ceadaíodh chun bainistiú a dhéanamh ar riaráiste aighneachtaí a tháinig as an bpróiseas tiontaithe chuig Acht na gCuideachtaí 2014. Ba as an moill ar athlonnú na hOifige um Chlárú Cuideachtaí chuig Teach Bloom a tháinig an gannchaitheamh €876,000 ar an mbuiséad neamhphá. Bhí coigiltí comhfhreagracha ann maidir leis an láthair nua a fhógairt, foirmeacha reachtúla agus bileoga faisnéise a athphriontáil leis an seoladh nua agus caiteachas riaracháin eile a bheadh bainteach leis an aistriú. De bhreis air sin, níor réadaíodh tionscadail TF mar thoradh ar mhoilleanna ar sholáthar.
Údarás Maoirseachta Iniúchóireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann	602	Tháinig an gannchaitheamh pá €602,000 a bhí ag Údarás Maoirseachta Iniúchóireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann as an bhfíric go raibh an meastachán bunaithe ar líon foirne iomlán de 30 ball foirne a bheith ag an Údarás. Mar sin féin, b'ionann agus 19 mball foirne an meánlíon ball foirne a bhí ag an Údarás sa bhliain 2016 mar thoradh ar na deacrachtaí leanúnacha a bhí aige baill foirne oiriúnacha a mhealladh agus a earcú.
An Coimisiún um Pá Íseal	188	Bhí aistrithe agus athraithe foirne ina gcúis le gannchaitheamh pá €15,000 mar nár líonadh roinnt de na folúntais. Maidir leis an mbuiséad neamhphá, is é an cur chuige a ghlac an Coimisiún ná costais riaracháin a íoslaghdú a mhéid is féidir, go háirithe i leith costais a bhaineann le cruinnithe agus costais ghaolmhara. Ba le fo-mhírcheann riaracháin na Roinne a íocadh cuid de chostais an Choimisiúin, lenar áiríodh cóiríocht, priontáil agus páipéarachas. Ba é sin ba chúis le gannchaitheamh €173,000.
Coimisiúin, coistí agus fiosrúcháin speisialta	128	Tháinig an difríocht chun cinn de bharr na nithe seo a leanas: (i) gannchaitheamh €77,000 mar thoradh ar leibhéal laghdaithe gníomhaíochta i measc Comhchoistí Oibreachais, ar dá bhrí sin a laghdaíodh costais go suntasach trí ghannchaitheamh ar an gcostas a bhaineann le cruinnithe a reáchtáil agus le haon ghníomhaíocht iarmhartach; (ii) gannchaitheamh €6,000 ag an nGrúpa Athbhreithnithe Dlí Cuideachta de bharr moill ar thionscadal a thosú; agus (iii) coigiltí ilghnéitheacha ag an nGrúpa Rialála Gnó agus ag an nGrúpa Athbhreithnithe Dlí Díolacháin.
Costais dlí agus seirbhísí eile	819	Is ionann an meastachán agus soláthar teagmhasach do chostais dlí a d'fhéadfadh teacht aníos i roinnt réimsí sa Roinn. Níor tháinig costais den sórt sin chun cinn i roinnt réimsí amhail an Binse Achomhairc Fostaíochta, an Chúirt Oibreachais agus Forfheidhmiú Corparáideach.

4 Fáltais

4.1 Leithreasaí i gCabhair		2016		2015
		Measta	Réadaithe	Réadaithe
		€000	€000	€000
Cearta Fostaíochta agus Caidreamh Tionsclaíoch				
1	Fáltais ón gCiste Árachais Shóisialaigh	600	672	701
2	Táillí ceada fostaíochta	4,900	6,862	5,477
3	Ceadúnais do ghníomhaireachtaí fostaíochta	270	343	319
4	Fógraí Pionóis Socraithe CCÁO	18	18	—
5	Costais Dámhachtana Cúirte CCÁO	10	13	—
Árachas agus Dlí na gCuideachtaí				
6	An Oifig um Chlárú Cuideachtaí	16,000	20,068	17,667
7	Clárlann na gCara-Chumann	50	43	56
Cearta Trádála, Iomaíochta agus Margaidh				
8	Fáltais faoi Acht na dTrád-Mharcanna, 1963, agus faoi Acht na bPaitinní, 1964	8,300	9,083	8,612
9	Ceadúnais trádála ócáidí	1	—	—
10	An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí	421	474	459
11	Fógraí cumaisc	520	560	600
Eile				
12	Fáltais dlí Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach	50	207	23
13	Forbairt Fiontar Áitiúil	—	—	—
14	Ilghnéitheach	410	313	1,368
15	Beartas Fiontar (a)	3,449	3,305	3,637
16	An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí (b)	2,100	1,091	1,261
17	Aisíocaíocht pá Údarás Maoirseachta Iniúchóireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann	387	368	340
18	Pá agus aoisliúntas an Bhoird Mheasúnaithe Díobhálacha Pearsanta	1,330	1,166	1,180
19	Aoisliúntas an Údaráis Sláinte agus Sábháilteachta	634	274	644
20	An Scéim Shealadach Ráthaíochta Iasachta	500	495	249
21	An Sainghrúpa ar Riachtanais Scileanna sa Todhchaí	490	278	336
22	Fáltais ón asbhaint a bhaineann le pinsean ar luach saothair seirbhíse poiblí	6,708	7,047	8,996
	Iomlán	**47,148**	**52,680**	**51,925**

(a) Léirítear sa Bheartas Fiontar na méideanna a fuarthas ó na Gníomhaireachtaí Fiontar i dtaca le ranníocaíochtaí pinsin foirne. Miondealaíodh an figiúr sin roimhe seo de réir na gceannteideal seo: Idir-Thrádáil Éireann, GFT Éireann, Fiontraíocht Éireann, Fondúireacht Eolaíochta Éireann agus SFADCo (Cuideachta Forbartha Aerfort Neamhchustaim na Sionainne).

(b) Is é atá sna fáltais faoin líne seo ná forchúiteamh páirteach an chaiteachais faoi Fho-mhírcheann C.8.

Míniú ar dhifríochtaí suntasacha

Tugtar míniú thíos maidir le gach ceannteideal i gcás go raibh an toradh a bhain leis breis is €100,000 níos mó nó níos lú ná an méid a measadh agus go raibh sé breis is 5% níos mó nó níos lú ná an méid a measadh.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a measadh €000	Míniú
Táillí ceada fostaíochta	(1,962)	Bhí méadú 10,000 cead ann ar an líon ceadanna a eisíodh sa bhliain 2016. B'ionann é sin agus méadú 40% ar an líon a eisíodh sa bhliain 2015. Bíonn córas Ceadanna Fostaíochta na hÉireann ag brath i gcónaí ar na scileanna agus an taithí a léirítear a bheith i ngannchúis sa Stát a bheith le fáil ag an gcóras iarratais ar cheadanna. Maidir leis an éileamh ón lucht tionscail ar fhreastal ar na heasnaimh scileanna sin le hiarratais ar cheadanna, bíonn sé ag fás de réir mar a bhíonn an earnáil tionsclaíochta ag fás.
An Oifig um Chlárú Cuideachtaí	(4,068)	Ní ann ach do dhá ghné d'ioncam na hOifige um Chlárú Cuideachtaí is féidir a réamh-mheas le cinnteacht ar bith. Is iad an dá ghné sin an t-ioncam ó thuairisceáin bhliantúla a fháil (bunaithe ar an líon cuideachtaí atá ar an gclár agus ráta comhlíonta 90%) agus an t-ioncam ó bhulcshonraí agus íomhánna a dhíol. Díoltar na nithe sin ar phraghas seasta faoi réir conradh atá i bhfeidhm cheana féin. Is iad seo na foinsí eile ioncaim don Oifig um Chlárú Cuideachtaí: a) pionóis as comhdú déanach b) faisnéis a sholáthar don phobal c) táillí as doiciméid eile a chomhdú e.g. corpruithe cuideachta, aistrithe scaireanna, athrú ainm, athbhunuithe, etc. Ós rud é go mbíonn na foinsí ioncaim sin ag brath ar na cinntí a dhéanann na cuideachtaí iad féin (d'fhéadfaidís comhdú go déanach agus táille a thabhú nó d'fhéadfaidís gníomh a dhéanamh nach mór a chur in iúl don Oifig um Chlárú Cuideachtaí agus a dtabhaítear táille ina leith) agus ar dhaoine aonair a d'fhéadfadh faisnéis faoi chuideachtaí a iarraidh, ní féidir an t-ioncam is féidir a ghiniúint ó na catagóirí gníomhaíochta sin a réamh-mheas. Le linn dó a hioncam do bhliain ar leith a réamh-mheas, féachann an Oifig um Chlárú Cuideachtaí ar threochtaí ón mbliain roimhe chun an iompraíocht dhóchúil sa bhliain reatha a mheas. Mar sin féin, níl ansin ach réamhaisnéis agus d'fhéadfadh go mbeadh difríochtaí móra ann idir na figiúirí measta agus na figiúirí iarbhír. Is féidir an difríocht ina leith sin a chur i leith na nithe seo a leanas: méadú suntasach ar na pionóis i leith comhdú déanach a íocadh; an líon ab airde riamh de thuairisceáin bhliantúla a comhdaíodh de bharr méadú ar chláruithe cuideachta nua; agus doiciméid bhreise a bheith á gcomhdú mar gheall ar cheanglais Acht na gCuideachtaí 2014. Tá an t-ioncam a fuarthas sa bhliain 2016 miondealaithe de réir na bpríomh-cheannteideal seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a measadh €000	Míniú
		(see table below)

	Meastachán	Réadaithe
	€000	€000
Tuairisceáin bhliantúla	4,109	4,413
Díol bulcshonraí	535	535
Pionóis as comhdú déanach	8,500	10,088
Soláthar faisnéise don phobal	850	913
Táillí as doiciméid eile a chomhdú	2,006	4,119
Iomlán	16,000	20,068

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a measadh €000	Míniú
Fáltais faoi Acht na dTrád-Mharcanna, 1963, agus faoi Acht na bPaitinní, 1964	(783)	Ba mhó go mór an t-ioncam ó tháillí a fuarthas ó iarratais ar Thrádmharcanna Náisiúnta a athnuachan sa bhliain 2016 ná a bhí sé sa bhliain 2015. Anuas air sin, fuarthas ioncam breise ó tháillí as iarratais ar Phaitinní Eorpacha a athnuachan. Cé go raibh laghdú ann sna táillí a fuarthas ó iarratais ar Thrádmharcanna Idirnáisiúnta, bhí ioncam iomlán Oifig na bPaitinní ó tháillí i bhfad níos mó ná a bhíothas ag súil leis.
Fáltais dlí Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach	(157)	Figiúr barúlach a bhí sa mheastachán mar go bhfuil sé deacair fáltais den sórt sin a réamh-mheas; ní bhaineann siad le seirbhísí a chuireann an Oifig ar fáil. Ina ionad sin, is iad sin na costais a dhámhann na Cúirteanna ar an Oifig. Baineann fáltais áirithe le costais arna ndámhachtain i gcásanna coiriúla. Bailíonn an tSeirbhís Chúirteanna na costais sin thar ceann Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach. Mar sin, ní bhíonn aon smacht ag an Oifig ar a mbailiú. Baineann na fáltais uile sa bhliain 2016 le cásanna sibhialta inar dámhadh costais ar an Oifig. Cé go bhforfheidhmíonn an Oifig a mbailiú nuair is féidir, bíonn sé deacair uainiú agus méid cruinn na bhfáltas sin a réamh-mheas.
Beartas fiontar	144	Tá ioncam an bheartais fiontar comhdhéanta de ranníocaíochtaí pinsin ó Idir-Thrádáil Éireann, ó GFT Éireann, ó Fhiontraíocht Éireann, ó SFADCo agus ó Fhondúireacht Eolaíochta Éireann. Ní raibh aon difríocht shuntasach ann sna ranníocaíochtaí aonair ó cheann ar bith de na gníomhaireachtaí sin.
An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí	1,009	Cistítear feidhm seirbhísí airgeadais an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí (CCPC) go hiomlán le tobhach a ghearrtar ar sholáthraithe seirbhísí airgeadais rialáilte. Go dtí seo, tá an Banc Ceannais ag bailiú an tobhaigh thar ceann CCPC ar chúiseanna riaracháin. Ós rud é nach mbailítear an tobhach go dtí lár na bliana, tugann an Roinn cistiú ar fáil roimh ré don Choimisiún ar an gcoinníoll go gcúitítear í roimh dheireadh na bliana trí bhíthin Leithreasaí-i -gCabhair. Is le haghaidh a fheidhmeanna faisnéise airgeadais agus a fheidhmeanna oideachais a fhéadfaidh CCPC an tobhach a chaitheamh. Ní fhéadfaidh sé é a chaitheamh le haghaidh chostais riaracháin/ghinearálta CCPC. Déanann CCPC barrachas ar bith i méid an tobhaigh i mbliain airgeadais ar leith a chur i bhfeidhm maidir le comhlíonadh na bhfeidhmeanna sin sa bhliain airgeadais ina dhiaidh sin. Laghdaíonn sé na tobhaigh a leagadh síos i leith na bliana airgeadais deireanaí dá réir. Ba é an cistiú laghdaithe faoi Fho-mhírcheann C.8 ba chúis le haisíocaíocht ó CCPC leis an Roinn a bhí níos ísle ná a bhíothas ag súil leis (féach freisin an míniú ar Fho-mhírcheann C.8).

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a measadh €000	Míniú
Pá agus aoisliúntas an Bhoird Mheasúnaithe Díobhálacha Pearsanta	164	Rinneadh soláthar sa mheastachán do ranníocaíochtaí d'fhostaithe a chuaigh isteach i Scéim Pinsean Aonair na Seirbhíse Poiblí ina dhiaidh sin sa bhliain 2016. Bhí méid iomlán €150,858 ann a íocadh leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe sa bhliain 2016 agus nár coimeádadh cuntas air faoi fháltais na Roinne, rud a rabhthas ag súil leis ar dtús. Ba iad seo a leanas na cúiseanna eile leis: (i) bhí an meastachán bunaithe ar 80 ball foirne a bheith san fhoireann – b'ionann agus 78 mball foirne an meánlíon ball foirne; agus (ii) deonaíodh iarrataí neamhghnácha (bloc saoire, seachtain oibre níos giorra) do roinnt ball foirne sa bhliain, rud nach ndearnadh soláthar dó sa mheastachán bunaidh.
Aoisliúntas an Údaráis Sláinte agus Sábháilteachta	360	Níor íoc an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta aon ranníocaíochtaí aoisliúntais leis an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta idir mí Iúil agus mí na Nollag 2016 mar go ndeachaigh roinnt ball foirne ar scor le linn na tréimhse sin agus gur chun cnapshuimeanna do na baill foirne sin a mhaoiniú a úsáideadh na ranníocaíochtaí aoisliúntais a bhí le híoc, ar aon dul leis an gcomhaontú atá i bhfeidhm leis an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta.
An Sainghrúpa ar Riachtanais Scileanna sa Todhchaí	212	I gcomhar le SOLAS, cuireann an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta tacaíocht taighde agus rúnaíochta ar fáil don Sainghrúpa ar Riachtanais Scileanna Airgeadais. Is ón gCiste Náisiúnta Oiliúna a fhorchúitítear an caiteachas a thabhaíonn an Roinn. De bharr fhoilsiú na Straitéise Náisiúnta Scileanna i mí Eanáir 2016 agus de bharr an ghealltanais a tugadh go mbunófaí Comhairle Náisiúnta Scileanna nua, lean an Sainghrúpa ar Riachtanais Scileanna sa Todhchaí ar aghaidh ag sainaithint scileanna riachtanacha sa bhliain 2016. Mar sin féin, (i) in ionad an taighde a sheachfhoinsiú, rinne Rúnaíocht an tSainghrúpa ar Riachtanais Scileanna sa Todhchaí an-chuid den obair go hinmheánach, rud a laghdaigh an caiteachas ar thaighde agus ar chomhairleacht sheachtrach; (ii) tháinig folúntas do phríomhoifigeach chun cinn sa bhliain agus níor líonadh é agus; (iii) níor cuireadh tús le haon tionscadail nua tráth a bhíothas ag súil le bunú na Comhairle Náisiúnta Scileanna nua agus le hathnuachan an tSainghrúpa ar Riachtanais Scileanna sa Todhchaí. Mar thoradh air sin, bhí caiteachas na Roinne níos lú ná a bhíothas ag súil leis agus bhí laghdú iarmhartach ann san fhorchúiteamh ón gCiste Náisiúnta Oiliúna.

4.2 Fáltais bhreise a bhí iníoctha leis an Státchiste

	2016	2015
	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	—	512
Oifigí Fiontair Áitiúil – reatha	413	2,249
Oifigí Fiontair Áitiúil – caipiteal	2	1,421
An tÚdarás um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann – reatha	92	1,000
An Coimisiún um Chaidreamh Oibreachais – reatha	5	89
Ilghnéitheach	10	—
GFT Éireann – reatha	—	49
Fiontraíocht Éireann – caipiteal (A7, B4)	—	667
Aisghabhálacha creidmheasa easpórtála	—	41
Méid a aistríodh chuig an Státchiste	(521)	(6,028)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	1	—

Oifigí Fiontair Áitiúil – reatha	Baineann sé seo le cistí neamhúsáidte pá agus neamhphá a tarraingíodh anuas faoi Fho-mhírcheann A.8 sa bhliain 2015.
An tÚdarás um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann – reatha	Baineann sé seo le leithdháileadh cnapshuime pinsin a tugadh ar ais sa bhliain 2015 mar gur lú an líon fostaithe a chuaigh ar scor ná a bhíothas ag súil leis.

5 Líon Fostaithe agus Pá

	2016	2015
Líon foirne ag deireadh na bliana (coibhéisí lánaimseartha)		
An Roinn agus a hOifigí:		
Roinn	488	480
Oifig na bPaitinní	24	22
An Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre	154	160
Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach	33	31
An Oifig um Chlárú Cuideachtaí	110	105
	809	798
Gníomhaireachtaí [a]	1,515	1,485
	2,324	2,283

[a] Cuimsíonn sé seo fostaithe an Bhoird Mheasúnaithe Díobhálacha Pearsanta, atá ina ghníomhaireacht neamhthráchtála stáit nach bhfaigheann cistiú go díreach ón Státchiste.

	2016	2015
	€000	**€000**
Pá	144,900	146,581
Liúntais i leith dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	822	856
Liúntais eile	2,238	1,981
Ragobair	737	717
ÁSPC an Fhostóra	9,659	9,040
Pá iomlán	**158,356**	**159,175**

Is don ghné pá d'Fho-mhírchinn A.1, A.4, A.5, A.6, A.7, A.8, B.1, B.3, B.4, C.1, C.3, C.5, C.7, C.8, C.11, C.12 agus C.13 a thagraíonn na socruithe luach saothair.

5.1 An Roinn

	2016	2015
	€000	**€000**
Pá [a]	40,476	41,106
Liúntais i leith dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	681	696
Liúntais eile	446	410
Ragobair	570	533
ÁSPC an Fhostóra	2,488	2,415
Pá iomlán [b]	**44,661**	**45,160**

[a] Áirítear leis an bhfigiúr seo íocaíochtaí pinsin le 31 iarchomhalta den Chúirt Oibreachais, den Údarás Iomaíochta agus den Ghníomhaireacht Náisiúnta do Thomhaltóirí (an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí anois).

[b] Áirítear le pá iomlán pá riaracháin (Fo-mhírchinn A.1, B.1 agus C.1) agus gnéithe pá Oifigí na Roinne (Fo-mhírchinn B.3, C.3, C.7, C.11 agus C.13). Is d'fho-mhírchinn riaracháin amháin a thagraíonn an méid atá curtha ar áireamh i bpá i Nóta 1.

Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon faighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht aonair 2016 €	Uasíocaíocht aonair 2015 €
Dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	97	11	32,546	27,965
Liúntais eile [a]	72	8	206,984	189,637
Ragobair	218	12	17,829	18,086
Luach saothair sa bhreis i níos mó ná catagóir amháin	29	15	15,559	19,934

[a] I 2015, is é an chiall a bhain an Roinn as an uasíocaíocht aonair maidir le liúntais eile ná gurb é an t-uasliúntas aonair a íoctar. Leasaíodh sin i 2016 chun an uasíocaíocht liúntais do dhuine aonair a nochtadh. Leasaíodh suim chomparáideach 2015 chun an chiall leasaithe seo a léiriú.

5.2 Gníomhaireachtaí

Is iad na gníomhaireachtaí a áirítear anseo ná na hOifigí Fiontair Áitiúil, an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, Fiontraíocht Éireann, an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta, an tÚdarás Forbartha Tionscail, an tÚdarás um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann, Idir-Thrádáil Éireann, Údarás Maoirseachta Iniúchóireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann agus Fondúireacht Eolaíochta Éireann.

Ní idirbheart airgeadais díreach de chuid na Roinne é caiteachas pá na ngníomhaireachtaí agus dá bhrí sin, ní choinníonn an Roinn faisnéis mhionsonraithe pá agus liúntais i leith bhaill foirne na ngníomhaireachtaí. Tá faisnéis mhionsonraithe faoin líon fostaithe agus faoi phá i dtaca le gníomhaireachtaí na Roinne ar fáil sna ráitis airgeadais ábhartha/sna tuarascálacha bliantúla ábhartha nó is féidir an fhaisnéis sin a fháil go díreach ó na gníomhaireachtaí lena mbaineann freisin.

	2016 €000	2015 €000
Pá	104,424	105,476
Liúntais i leith dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	141	160
Liúntais eile	1,792	1,570
Ragobair	167	184
ÁSPC an Fhostóra	7,171	6,625
Pá iomlán	**113,695**	**114,015**

Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon faighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht aonair 2016 €	Uasíocaíocht aonair 2015 €
Dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	49	1	13,072	11,246
Liúntais Eile	257	39	37,245	27,303
Ragobair	62	4	24,051	25,859
Luach saothair sa bhreis i níos mó ná catagóir amháin	7	1	26,051	28,872

5.3 Socruithe eile luach saothair

Tugadh conradh oibre 10.5 lá do státseirbhíseach amháin ar scor sa bhliain 2016 chun sainseirbhísí a chur ar fáil. Rinneadh íocaíocht €1,999 i leith na seirbhísí sin sa bhliain 2017.

Soláthraíodh carr cuideachta do POF 3 ghníomhaireacht de chuid na Roinne, ar soláthraíodh ceann amháin acu do Mhí Eanáir agus do Mhí Feabhra amháin.

5.4 Ró-íocaíochtaí tuarastail

B’ionann na ró-íocaíochtaí ag deireadh na bliana agus €149,844 (42 chás) (2015: €85,701, 14 chás). Tá pleananna téarnaimh i bhfeidhm do 29 cás, agus socruithe déanta chun tús a chur le pleananna aisíoca do na 13 chás eile.

5.5 Scaoilíocaíocht/Iomarcaíocht

Sa bhliain 2016, íocadh íocaíochtaí iomarcaíochta ab fhiú €24,592 san iomlán agus scaoilíocaíochtaí ab fhiú €92,175 san iomlán le ceathrar ball foirne Aireachta ar foirceannadh a bhfostaíocht nuair a tháinig an Rialtas nua i mbun oifige. Rinneadh €35,580 sa bhreis i scaoilíocaíochtaí a íoc le triúr ball foirne Aireachta eile.

6 Ilghnéitheach

6.1 Cistiú ón Aontas Eorpach

Chomh maith le deontais ón Vóta, fuair oifig na bpaitinní agus na comhlachtaí seo a leanas faoi choimirce na Roinne cúnamh AE go díreach i 2016, faoi mar a thaispeántar thíos:

Fo-mhírcheann	Cur síos	2016 Toradh €	2015 Toradh €
A.7	Fiontraíocht Éireann	—	340,169
A.14	Micrea-Airgeadas Éireann	863,633	—
B.3	Oifig na bPaitinní	512,169	179,560
B.4	Fondúireacht Eolaíochta Éireann	247,227	498,140
B.4	Fiontraíocht Éireann	3,480,540	471,087
		5,103,569	1,488,956

Áirítear íocaíochtaí i leith gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa leis an toradh a léirítear i bhFo-mhírchinn A.8, B.4 agus B.5 faoi Nóta 3.

6.2 Coimisiúin, Coistí agus Fiosrúcháin Speisialta

	Bliain an bhunaithe	2016 Toradh €	2015 Toradh €
Buan/Neamhiata			
Comhchoistí Oibreachais	1946	5,876	6,482
An Grúpa Rialála Gnó	2006	632	2,192
An Grúpa Athbhreithnithe Dlí Cuideachta	2000	83,145	38,654
An Coiste Iniúchóireachta Rannach	2004	1,800	2,700
An Grúpa Athbhreithnithe Dlí Díolacháin	2009	642	1,344
		92,095	51,372

6.3 Costais dlí

	An líon cásanna	Costais dlí a d'íoc Roinn	Costais dlí a dámhadh	Cúiteamh a dámhadh	2016 Iomlán	2015 Iomlán
		€000	€000	€000	€000	€000
Éilimh ó dhaoine den phobal maidir leo seo a leanas						
An Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre	2	214	10	—	224	211
Cearta Fostaíochta	1	—	11	6	17	—
		214	21	6	241	211

6.4 Tobhach Fostaíochta agus Oiliúna

Cuireadh ar neamhní an Tobhach Fostaíochta agus Oiliúna, a bhí socraithe ag 1% d´ioncam iomlán duine aonair le roinnt eisceachtaí, le feidhm ó 6 Aibreán 1999. Leanann an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta uirthi de bheith ag fáil suimeanna a bhaineann le híocaíochtaí stairiúla cánacha. Bailítear an Tobhach Fostaíochta agus Oiliúna ag Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim agus íoctar é don Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta ar bhonn míosúil. Íoctar an t-airgead go díreach don Státchiste.

Ráiteas faoi íocaíochtaí a rinneadh de réir alt 25(1) den Acht um Áiseanna Saothair, 1987.

	2016	2015
	€	€
Méid a fuarthas ó na Coimisinéirí Ioncaim	180,979	714,599
Méid a íocadh isteach sa Státchiste	180,979	714,599

6.5 Dliteanais Theagmhasacha

Cuireadh Scéim Shealadach um Ráthaíocht Pháirteach Chreidmheasa ar bun i mí na Samhna 2012. Faoin scéim, tabharfaidh an Rialtas ráthaíocht pháirteach i leith iasachtaí ó iasachtóirí traidisiúnta do ghnólachtaí inmharthana atá ar an imeall maidir le cinntí a bhaineann le hiasachtú tráchtála agus a bhfuil deacrachtaí acu creidmheas a fháil mar gheall ar cheann amháin de dhá chúis ar leith:

(i) comhthaobhacht neamhleor

(ii) níl ag an iasachtóir na scileanna ná an taithí a theastaíonn chun measúnú cuí a dhéanamh ar an tairiscint de bharr easpa eolais ar earnálacha, ar mhargaí nó ar theicneolaíochtaí nua.

Cuireadh iasachtaí ar fiú €28 milliún san iomlán iad ar fáil cheana féin. Is é €2.8 milliún an t-uasnochtadh a bhféadfadh an Roinn a bheith faoina réir dá bharr na n-iasachtaí ráthaithe sin.

Tá an Roinn páirteach i roinnt imeachtaí dlí atá ar feitheamh agus a d'fhéadfadh dliteanais a chur ar an Roinn, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Is éiginnte atá aon mhéid iarbhír agus uainiú na ndliteanas a d'fhéadfadh a bheith ann.

6.6 Nithe Díscríofa

Ba iad seo a leanas na suimeanna a díscríobhadh sa bhliain:

	2016	2015
	€000	€000
Iarmhéideanna seanchuntas fionraí	307	252